

KLOKKENDE OKSELS

Door Victor A.C. Remouchamps. Luitenant kolonel der Artillerie (b.d.) en Charlef Brantz, Kolonel der Infanterie. H.M.V.(b.d.)

Datum: 25-09-2020

Inleiding.

Berichtgeving en verslaglegging over ontwikkelingen in Belarus zijn hedentendage vaak gekleurd en daardoor onbetrouwbaar. Het verwerven van informatie buiten de officiële media kanalen is moeilijk, vergt tijd en energie en is vaak tegenstrijdig. Desondanks moet met de informatie die beschikbaar is op basis van kennis van en inzicht in het krachtenveld geprobeerd worden om een beeld te schetsen van de machtsituatie op het Belarus territorium. Er is echter een maar....Het effect dat de onlangs gestarte grootschalige Russische oefening KAVKAZ 2020 kan hebben op de politieke ontwikkelingen in Minsk en omgeving, is nu nog niet te voorspellen.

Grassroots informatie.

De kern van dit artikel is samengesteld met informatie die afkomstig is uit de boezem van Lukashenko aanhangers, demonstranten, protestvoerders en waarnemers uit Baltische staten. Ontwikkelingen in de nabije toekomst zullen bevestigen in hoeverre die informatie betrouwbaar was en wij geen slachtoffers zijn geworden van ordinaire propaganda activiteiten.

Een leeglopende ballon?

Westerse zendgemachtigden zenden nog steeds beelden uit van massa's mensen die in de straten van grote Belarus steden voortdurend Lukashenko oproepen om zijn biezen te pakken en naar een zonnig en vooral vër land af te reizen. Die beelden onderstrepen het tijdelijke succes van die op het oog grote volksofstand. De vraag is echter wie die massa naar het gewenste politieke eindpunt leidt.

Svetlana Tichanovskaya werd op straat aangehouden en urenlang door de politie ondervraagd. Haar werd daarbij duidelijk gemaakt dat zij door haar acties haar kinderen in gevaar bracht. Zij vluchtte daarop naar Vilnius. Maria Tjepskala kon arrestatie ontlopen en vluchtte op tijd naar Rusland.

Van links naar rechts: Maria Kolesnikova, Ivan Kretsov en Anton Rodnenkov

Maria Kolesnikova werd samen met twee andere oppositie leden Anton Rodnenkov en Ivan Kravtsov van de straat geplukt. Volgens de laatste twee werd Kolesnikova door veiligheidspersoneel

naar de Oekraïense grens vervoerd om te worden uitgewezen. Rodnenkov en Kravtsov zijn beiden in de Oekraïne gesignaleerd. De laatste drie deelnemers van de “Coördinatieraad”, Nobelprijswinnaar Svetlana Alexievich en Maxim Znak, de advocaat van de gevluchte presidentskandidaat; Viktor Babaryko en de advocaat Ilya Salei werden gearresteerd, onder druk gezet en bedreigd met vervolging als zij hun activiteiten niet zouden stopzetten.

Kolesnikova wordt in een onherkenbaar minibuskje afgevoerd en bij de Oekraïens-Belarussische grens loopt de kidnappingspoging vast

De coördinatieraad is door de acties van Veiligheidstroepen formeel buiten spel gezet en het is onduidelijk wie op dit moment de massale anti-Lukashenko beweging leidt. Vermoedelijk idealisten en activisten die vanuit duistere achterkamertjes de massa vooralsnog succesvol kunnen mobiliseren en sturen. Door demonstraties en protesten vreedzaam te laten verlopen wordt geprobeerd om te voorkomen dat delen van de krijgsmacht ingezet worden om

rust en orde in de straten van de steden terug te brengen, waardoor de toestand onbeheersbaar wordt. Het brute optreden van de veiligheidstroepen kan de stemming doen omslaan en net als in Kiyv zouden demonstranten en protestanten naar (geïmproviseerde) geweldsinstrumenten kunnen grijpen. De kans op een Belarus Maidan is dan groot en de politieke en sociale gevolgen zullen niet te overzien zijn.

Harde Ingrepen.

Volgens de evaluatie van die *grassroots* informatie is de kans groot dat de acties van de oppositie langzaam maar zeker aan het verzanden zijn. Hoewel de weersomstandigheden nog steeds gunstig zijn om honderdduizenden mensen op de been te brengen, wordt het steeds duidelijker dat het Lukashenko veiligheidsapparaat (politie en eenheden van het Ministerie van Binnenlandse Zaken/ OMON) *carte blanche* heeft gekregen om het anti-Lukashenko oproer of zoals ze door de Lukashenko regering worden genoemd *onwettige demonstraties* krachtig de kop in te drukken. Hun broze en vooral tijdelijke loyaliteit wordt voorshands koninklijk beloond en vooral OMON leden plukken daar de sappige vruchten van.

Onzichtbaar voor de doorsnee journalist en reporter zijn in de coulissen van het oproer platform een aantal stevig en verstrekkende maatregelen genomen:

- Geregistreerde studenten die tijdens demonstraties worden gearresteerd, wordt de toegang tot de onderwijsinstellingen ontzegd.
- Studenten die door filmopnames worden herkend, worden door ijverige politiebeambten van huis gehaald, ondervraagd en vaak gearresteerd met uitsluiting van de instituten als strafmaatregel.
- Stakingsleiders en vakbondsvertegenwoordigers bij grote fabrieken worden door de politie gearresteerd en ontslagen door de directie van deze bedrijven. Directeuren van olieraffinaderijen zoals Naftan in Navapolatsk, kunstmestbedrijven van Belaruskaliy, vrachtwagenfabrieken van MAZ en BelAZ en belangrijke fabrikanten van tractoren en andere landbouwmachines in Minsk en Gomel hebben zich achter deze maatregel geschaard.
- Omdat de meeste georganiseerde betogingen in het weekend plaatsvinden, wordt vóór de te verwachte demonstraties het internet

platgelegd. Veel kleine buurt-actiegroepen die in grote appartementsgebouwen wonen, verzamelen op binnenplaatsen voordat ze naar hun geplande route willen. Veel van die samenscholingen worden preventief door de politie aangepakt om deelname aan demonstranten te ontmoedigen. Die ingrepen gaan gepaard met veel machtsvertoon en extreem geweld en eindigen in arrestaties en registraties.

- Uitgevers, redacties, journalisten en reporters van schrijvende -, luister - en beeldmedia worden geneutraliseerd (een net woord voor ontslagen) en vervangen of door Lukashenko stromannen en –vrouwen of door uit Rusland overgekomen “adviseurs”.
- Werkgevers worden onder druk gezet om werknemers met een anti-Lukashenko gedrag te “ontmoedigen”.
- Bedrijven die voor een staatslening opteren, moeten aantonen dat ze zich zullen conformeren aan de “richtlijnen” van de regering.
- Onderwijzers en leraren worden verplicht hun leerlingen te overtuigen van de juistheid van de door Lukashenko c.s. uitgezette koers en leerlingen worden onder druk gezet om anti Lukashenko uitspraken die achter de huisdeur worden gedaan te melden aan de schoolleiding.
- Er worden stevige boetes opgelegd voor het uithangen van een Wit-Rood-Witte vlag, het organiseren van kleine vergaderingen of bijeenkomsten;
- Caféhouders die steun aan demonstranten toezeggen, krijgen veiligheidstroepen op bezoek die de aankleding van het etablissement grondig aanpassen.
- Muzikanten die op informele bijeenkomsten musiceren, krijgen acht dagen arrest.
- Charitatieve instellingen die demonstranten steunen, krijgen een boete opgelegd.

De spinnende kat in het Kremlin.

Het lijkt er sterk op dat Poetin als de grote overwinnaar uit de arena zal stappen. Hoe de situatie zich ook ontwikkelt, Rusland spint daar garen bij. Nadat hij (uiteeraard op “verzoek” van Lukashenko) zijn steun voor Lukashenko had toegezegd, blijkt uit de resultaten van het overleg tussen beide

machtshebbers Putin' s grote wens tot verder integratie van Belarus en de Russische Federatie een paar stappen verder gekomen te zijn.

Met een financiële toezegging van \$1.5 miljard heeft Lukashenko de nodige adempauze gekregen. En daarvoor zal Lukashenko stevig moeten bloeden. Maandelijks gezamenlijke oefeningen van de twee krijgsmachten en huisvesting van Russische eenheden en staven op het grondgebied van Belarus als eerste aanloop naar de door Poetin gewenste militaire integratie. Moskou stromannen op belangrijke posities in de politieke structuur en het veiligheidsapparaat om de greep van Moskou op het dagelijkse reilen en zeilen van de Belarus samenleving te versterken. Stappen die de bijl zetten aan de door het gros van de Belarus samenleving gewenste verwijdering van Moskou.

Stap voor stap komt een verweving van de twee veronderstelde broederstaten dichterbij en dat toekomstbeeld zal bij de landen die grenzen aan een nakende Groot Russische federatie klokkende oksels veroorzaken. Tenzij.....